

Hei taas kaikki ystävät!

Elokuu on loppuillaan. Lomat ovat olleet ja menneet ja työ taas alkanut. Vietimme kesälomamme Tansaniassa. Kävimme muun muassa lähettitovereidemme Kirsin ja Petruksen maisemissa Lushotossa, jossa he tekevät erittäin mielenkiintoista ja monimuotoista vammaistyötä. Kiemuraisia teitä ajellessa ja kävellessä vuoroin huimasi, vuoroin ihastutti vehreys ja kaiken runsaus. Vietimme myös vähän aikaa Kilimajaron kahvintuotannon maisemissa. Tangan alueella vietimme mielenkiintoiset päivät Muslimien Ramadanin aikaan. Totesimme Mikon kanssa taas kerran, että vaikka kuinka olemme työtovereidemme kanssa samassa maassa, Tansaniassa, niin työ on hyvin erilaista joka puolella. Aleilla ovat eri tavoitteet, eri tavat, eri lähtökohdat ja eri historia joihin peilata kaikkea. Mwanza kuuluu Tansanian kirkon itsensä määrittelemään lähetysalueeseen. Loppusummana kesästä voidaan sanoa, että kyllä matkailu avartaa ja kotimaan matkailu varsinkin!

Pian kuulumisia: Työtä työtä työtä

Kesäkuussa, loman luultujen ensi päivien aikana sain olla pitämässä pyhäkoulukurssia. Se sinänsä ei ole erikoinen asia, mutta tällä kertaa olin itsekin erityisen innostunut pienestä porukasta, joka oli koolla. Kristillisen kasvatuksen johtajalla pastori Obadialla on tavoite, että kaikki pyhäkouluateriaali olisi ”kotikutoista” eli itse tehtyä ja mieluiten ilmaista ja sellaista, että opettajat innostuisivat tekemään vastaavia itsekin kurssin jälkeen. Usein materiaalin käyttö tyssää siihen, että materiaali on liian hienoa tai erikoista, eikä sitä osata käyttää tai jos tuo materiaali menee rikki, ei keksitä mitä sen tilalle. Opetus on usein, anteeksi nyt tämä ilmaisu, puuduttavaa eikä ollenkaan lapsen näkökulmasta. Vaikeaa se ainakin on, yhdellä opettajalla on useimmiten 40-200 pyhäkoululaista kerrallaan, jokaisena sunnuntaina vuodessa, usein kaksi jumalanpalvelusta peräjälkeen, välineitä ei ole ja kaikki tunnit pitää kehitellä itse suoraan Raamatusta. Itse asiassa totean, että Tansaniaiset osaavat kyllä kehitellä oppitunteja erittäin hyvin, kun he ylipäätään selviävät tästä urakasta.

Parin päivän askartelun jäljiltä näillä kurssilaisilla ainakin on mitä käyttää osaan oppitunteja. Suurin osa ehti valmistaa 4-6 erilaista kuvataulua, pahviset leivät ja kalat sekä nopeimmat muitakin pieniä juttuja. Kovasti harjoittelimme nopeiden piirrosten tekemistä. Tämä taisi olla kurssilaisista pelottavin mutta lopulta myös hauskin osuus kurssia. Värien käyttö askarrutti monia; minkä värinen on taivas? Onko horisontilla joku väri? Onko vesi oikeasti sinistä? Jos sillä ei ole väriä niin onko se sitten läpinäkyvä ja jos on niin minkä värinen on läpinäkyvä? Useimmat käyttivät mm. vesivärejä ensi kertaa joten paljon uutta saatiin kokeilla.

Lomalta paluu tapahtuu aina napakasti, johtuen kummilapsien aikatauluista. Osa kummilapsista, he jotka ovat yksityiskouluissa, ovat lomilla ja he, jotka ovat valtion kouluissa, ovat taas aloittaneet koulutyönsä. Jälleen kerran vuokrasimme hiippakunnalta (100 e/kuukausi) kummilapsille talon heidän lomansa ajaksi. Ja jälleen kerran Mama Krista Petron kanssa suunnittelimme lomakuukauden, ruokabudjetin jne. Joka kerta meillä näyttää olevan samat asiat ensin hoidettavana, mistä saadaan vesi, milloin tulevat sähköt- mutta joka kerta ne on saatu ennemmin tai myöhemmin.

Yksi kummioppilaista on edennyt siihen ikään että lopettaa ala-asteensa syyskuussa. Näin yleensä tietysti tapahtuukin, mutta jos lapsi on koditon ja sukulaiseton, se tarkoittaa että meillä on yksi jokapäiväinen huollettava tiimissä lisää. Mihin panna koditon asumaan? Mitä hän tekee kaikki päivät tammikuulle saakka? Miten hoitaa asiat niin, että lapsi pysyy kiinni todellisessa elämässä kotitöineen eikä opi muille tavoille? Pää on täynnä kysymyksiä kaikki päivät, mutta aina jonkinlainen ratkaisu löytyy. Teille jotka ette ehkä ole lukeneet erillisiä kummikirjeitä, haluan tässä kertoa että yksi työhöni liittyvistä asioista on hoitaa ne asiat, joita tavallisesti vanhemmat hoitavat. Jos ei ole kykenevää vanhempaa ollenkaan tai on vaikka vain sokea ja huonosti liikkumaan kykenevä isoäiti, menen sairaalaan, tarkastukseen, lääkkeiden hakuun, koulujen vanhempainiltoihin, kokouksiin ja todistusten hakuun. Elokuun ensi viikolla kävin vastaanottamassa 7 lapsen kouluraportin ja keskustelemassa opinnoista opettajien kanssa. Tämä käytännön asioiden hoitelu on todella opettavaista ja mielenkiintoista. Lisää kummityöstä voi lukea kirjoittamistani kummikirjeistä, joita saa Suomen Lähetysseuran kautta tai minulta.

Tansaniassa on yllättävän paljon paikallisjärjestöjä ja erilaisia avuntarjoajia, mutta ongelma on toimivan verkostoinnin puuttuminen. Kaikenlaisia rekistereitä ja luetteloita on olemassa ja suurin työ onkin löytää ne. Vieraalle, kuten minä, on täysi mysteeri, kuinka nämä järjestöt ylipäätään kykenevät erittäin hyväänkin yhteiseen toimintaan, kun tuntuu että joka kerta vieraillessani jossain toimistossa kuulen jostakin uudesta tahosta joka voi auttaa. Miten nämä järjestöt sitten löytyvät? Henkilökohtaisilla suhteilla on tärkein merkitys. Pitää tuntea joku, joka auttaa tuntemaan jonkun joka tuntee taas jonkun. Hiippakunnassamme toimii Tuwalee-projekti, jolla mm. autetaan orpoja pääsemään kouluihin. Tämän hankkeen nuori koordinaattori Rose Mlela on ahkera ja toimielias, sosiaalityöhön koulutautunut ammattilainen. Olen saanut häneltä apua ja neuvoja, kenen puoleen kääntyä. Hän on myös niitä harvoja, jolla on samoja kokemuksia työn puolesta, miten toimitaan sosiaalityöntekijöiden suhteen, kenelle pitää ymmärtää maksaa ja mitä mistäkin palvelusta, mitkä ovat yleisimmät ongelmat kaupunginosissa. Hänen kauttaan meillä on uusi yhteistyökumppani, Mwanza outrich office. Olemme kääntyneet heidän puoleensa joissain vaikeissa ja monimutkaisissa tapauksissa. Olen käynyt heidän kanssaan tapaamassa lapsia, joiden vanhemmat ovat aikaisemmin kuolleet ja lapset ovat jääneet isän rakentamaan mökkiin asumaan itsekseen. Tansaniassa monet orvot lapset ja nuoret, asuvat itsekseen pitäen huolta pienimmistä sisaruksistaan. Tässä kyseisessä talossa, mökissä, asuu muitakin ihmisiä. Pitää luoda systeemi jolla talon omistavat orvot lapset saavat mm. vuokratuloja asukkailta. Lisäksi pitää kehitellä jokin kontrolli seurata vuokranmaksua, aukaista tili rahoille ja miettiä kuka luottaa kehenkin, kelle voi uskoa tuon ja tämän työn taloon liittyen. Suhteet eivät ole yksinkertaisia ja hierarkia on monisärmäinen. En voi marssia toimistoihin vaatimaan sitä ja tätä, pitää opiskella järjestys ja sietää sen hitautta joskus.

Suomen Lähetysseuran kautta on mahdollista päätyä ulkomaanharjoitteluun

Edellisen vuoden tapaan meillä on Suomen Lähetysseuran harjoittelijoita talossa, tällä kertaa nuori opettajapariskunta Sanna ja Tuomas Raivio. He ovat pitäneet lapsillemme elokuun suomikoulua, kun lapsilla on ollut kesäloma omasta koulustaan. Sanna ja Tuomas ovat mahdollisuuksien mukaan mukana töissä, Sanna oli Pian mukana järven toisella puolen Bukobassa. Sannan kirjoitus aiheesta on tässä kirjeessä mukana. Harjoittelijoista on meille läheteille monenlaista iloa; ensin lapset iloitsevat uusista tuulahduksista, joita suomalaiset nuoret aikuiset tuovat mukanaan.

Me aikuiset saamme työapua mutta myös hyviä kysymyksiä ja näkökulmia pohdittavaksi. Asiat näyttävät aika erilaisilta Suomen kulmasta.

Harjoittelijamme Sanna kirjoittaa: Naistenpäivän juhlintaa Bukobassa

Minulla kävi tuuri, sillä harjoitteluni ajalle sattui kirkon naistenpäivän tapahtuma Bukobassa, Victoriajärven toisella puolen. Matkustimme ohjaajani Pian kanssa paikalle yölaivan kyydissä halki Victoriajärven aaltojen. Mwanzasta lähtiessä jännitin laivamatkaa hiukan, sillä sain ennen lähtöä tietää, että tätä reittiä liikennöivän laivan sisäalus on uponnut samalla matkalla joitakin vuosikymmeniä sitten. M/S Victoriassa onkin oikeaa Titanic-tunnelmaa: laivalle myydään ensimmäisen, toisen ja kolmannen luokan lippuja. Ensimmäisen luokan lippu oikeuttaa kahden hengen hytin makuupaikkaan ylimmällä kannella, toisen luokan lippu kuuden hengen hytin makuupaikkaan vähän alempana ja kolmannen luokan lippu istumapaikkaan kaikkein alimpana. Kolmannessa luokassa ei välttämättä uni tule kovin helposti silmään koko yönä, sillä samassa tilassa on hirveä määrä ihmisiä. Hyvällä tuurilla vierustoveriksi voi sattua vaikka omistajansa mukana matkustava kana tai joku muu eläinkunnan edustaja. Mennessä meillä oli ensimmäisen luokan liput, joten matka sujui erittäin rauhallisissa merkeissä ja nukkuminenkin onnistui mainiosti.

Kun laiva saapui aamulla satamaan, katselimme vaikuttuneina maisemia. Bukoba on yleisilmeeltään melko erilainen kuin Mwanza. Mwanza on perusväriltään enimmäkseen ruskea, Bukoba taas hyvin vihreä. Bukoba on tunnettu muun muassa banaani- ja teeviljelmistään, ja banaanipuita näkyikin runsaasti teiden varsilla. Ensimmäinen päivä, perjantai, meni majoituksessa ja ympäristöön tutustuessa. Koska me ja kaksi muuta mwanzalaista naista olimme paikallisen

seurakunnan vieraina tapahtumassa, saimme nauttia heidän vieraanvaraisuudestaan koko reissun ajan. Majoituimme seurakunnan naistenkeskuksessa ylhäällä kukkulalla, lyhyen matkan päässä keskustasta. Ehdimme heti ensimmäisenä päivänä tutustua keskustan kauppoihinkin. Vaikka Bukoba on väkiluvultaan paljon Mwanzaa pienempi paikka, on keskustassa paljon nähtävää ja ostettavaakin. Bukoba on käsityökaupunki, joten ostin paikallisia tuotoksia tuliaisiksi Suomeenkin. Illalla osuimme vielä sopivasti paikalle, kun bukobalainen kuoro piti kenraaliharjoituksia seuraavan päivän kuorokilpailua varten. Musiikki-ihmisenä olin tietysti ihastunut tästä sattumasta.

Lauantai täyttyi tapahtuman virallisesta ohjelmasta. Heti aamulla alkoi naistenpäivän juhla, jossa tärkeät vierailijat ja hiippakunnan omat toimihenkilöt pitivät juhlapuheita. Tapahtuman teemana oli muistuttaa naisia vaarallisista asioista, jotka vievät helposti mukanaan ja aiheuttavat pahaa. Näitä asioita olivat muun muassa paljastava pukeutuminen, päihteidenkäyttö, löyhä moraalinen sukupuoli-asioissa sekä varomattomuus sosiaalisessa mediassa. Juhlayleisönä oli suuri joukko naisia ja jonkin verran miehiäkin.

Erityisen mukavaa oli se, että hiippakunnassa tärkeissä tehtävissä työskentelevät miehet kunnioittivat naisten tapahtumaa läsnäolollaan ja pitivät omalla vuorollaan puheita. Välissä kävimme nauttimassa juhlaruoan seurakunnan koulutuskeskuksella. Ruoka oli samaa kuin kaikissa tansanialaisissa juhlissa: pilauta (riisiä maustesekoituksella), kanaa, kalaa, lihaa ja paikallista banaania. Keittobanaani voidaan nauttia paloina tai muusina, ja sen maku muistuttaa hyvin pitkälti keitettyä perunaa. Juhlajuomana oli tietenkin limua, kuten tansanialaisissa juhlissa yleensäkin.

Ruokailun jälkeen juhlallisuudet jatkuivat kuorokilpailun merkeissä. Mukana kilpailmassa oli yhdeksän kuoroa lähialueilta sekä bonuksena lapsikuoron esiintyminen sillä välin, kun tuomaristo vetäytyi miettimään voittajakuoroa. Bukobassa kuulee vielä perinteistä moniäänistä kuoromusiikkia, jota säestetään rytmisoittimilla. Kaikkiällä Tansaniassa näin ei enää ole. Sähkösoittimet ovat paikoin syrjäyttäneet perinteisen afrikkalaisen musiikin, ja ihmisten laulutaitokin on huonontunut entisestä. Kuorojen esiintymiset olivat yksi koko reissun kohokohdista. Kun afrikkalainen musisoi, hän tekee sen täysillä ja nauttii siitä. Ehkä juuri siksi erityisesti lasten esiintymistä oli niin mukavaa seurata. Jopa pienimmät, noin 5-vuotiaat, pysyivät hienosti mukana. Heillä on rytmi veressä.

Sunnuntaina oli vuorossa jumalanpalvelus, johon siirryimme vähän kauemmas keskustasta. Jumalanpalvelus oli minulle ensimmäinen laatuaan täällä Tansaniassa, joten ihmeteltävää riitti. Maanantaina vierailimme vielä hiippakunnan toimistolla, ihastelimme tiloja ja tervehdimme työntekijöitä. Iltaa kohden aloimme valmistautua laivan lähtöön.

Kotiin mennessä matkustimme kakkosluokassa, ja se olikin vielä edellistä laivamatkaa kiintoisampi kokemus. Parin neliön kopista löytyi kuusi sänkyä. Ennen laivan lähtöä hyttiin ilmaantui meidän lisäksi neljä muuta aikuista ja pieni lapsi, joka oli isoäitinsä mukana. Herätimme ilmiselvää kiinnostusta kassamatkustajissa, sillä he päivittelivät ääneen, kuinka samaan hyttiin sattuihin valkoihoisia (wazungu). Naiset lietsoivat paniikkia hamstraamalla pelastusliivejä tyynyn alle valmiiksi. Lämpötilakin kohosi hytissä melko koviin lukemiin ja käytävällä oli meteliä koko yön, mutta kaikesta huolimatta matka taittui mukavasti ja nukkuminenkin onnistui. Kotiväki kuuli laivan tuutaukset Mwanzassa aamulla seitsemän aikoihin, ja päätteli siitä, että olemme päässeet perille. Reissu oli kaiken kaikkiaan täynnä hienoja ja mielenkiintoisia yksityiskohtia. Tansania on hyvin monimuotoinen maa, ja parhaiten siihen tutustuu käymällä mahdollisimman monissa eri paikoissa.

Mikon kuulumisia: Kaksi opiskelijaa

Syksyn työt alkoivat. Kaksi uutta opiskelijaa lähetettiin Nyakatoon opiskelemaan evankelistoiksi. Toista ei oikeastaan lähetetty vaan haettiin. Lupasimme jo alkuvuodesta Mwamitumain seurakunnalle, että koulutamme heille vielä kaksi evankelistaa, vaikka muuten olemme jo lopettelemassa tukeamme seurakunnalle. Seurakunnalla on nyt hyvät edellytykset selviytyä itse "seistä omilla jaloillaan" ja liian pitkä tukeminen varmastikin vain lopulta passivoisi. Lupasimme siis lähettää väkeä vielä koulutukseen.

Kun Nyakatossa lukuvuosi alkoi, ei meidän opiskelijat Mwamitumaista olleetkaan tulleet paikalle. Pari puhelua työparini Sebastianin kanssa selvitti tilanteen. Seurakunnan johtaja oli vaihtunut, ja uusi ei ehkä ollut tietoinen asiasta ja oli kaiken lisäksi itsekkin opiskelemassa. Opiskelijoihin ei saisi kovin helpolla yhteyttä, eikä heillä olisi varmasti varaakaan matkustaa omilla rahoillaan Mwanzaan. Sebastian lupautui

lähteä hakemaan. Myöhemmin hän soitti, ettei hänellä ollut kuin yksi opiskelija kyydissään, toinen ei ollutkaan valmis opintoihin.

Muutaman päivän päästä Nyakaton Raamattuopiston pihan bandassa istuskeli kaksi opiskelijaa. Toinen, 22-vuotias Joshua on kotoisin Mwamitumain seurakunnasta Songa Mbelen kylästä. Hänet kastettiin

vuonna 2011 ja nyt hän on päässyt opiskelemaan evankelistaksi. Perhettä hänellä on vaimo ja pikkuinen poika. Nuoren miehen olemus oli jämäkkä ja hyvin luotettava. Hänellä on vielä varmasti paljon annettavaa seurakunnalle.

Toisen opiskelijan saatatte muistaakin. Muistattekko jutut, joita kirjoitin kun työtä uudessa Lulembelan seurakunnassa aloiteltiin parisen vuotta sitten? Kirjoitin silloin eräästä kokouksesta, jossa seurakuntalaiset anoivat seurakunnalta tai hiippakunnalta itselleen evankelistaa. Kokousta

johtanut pastori Kuleani Ushirombon seurakunnasta totesi pyyntöön, että seurakunnan täytyy löytää keskuudestaan joku, joka sitten lähetetään koulutukseen. Aivan spontaanisti nousi silloin vanhempi mies ylös penkistä ja sanoi: ”minä voin lähteä”. Tilanne oli silloin sen verran yllättävä, että ihmiset taisivat vähän nauraakin. Mutta nyt samainen Sospeter (50) on aloittamassa evankelistaopintojaan Nyakatossa Suomen Lähetysseuran tukemana. ”Kun aloittelitte työtä Lulembelassa, meitä oli kylällä silloin 6 kristittyä. Tulimme aina kun pystyimme jumalanpalvelukseen Ushiromboon (matkaa n. 30 km).” Kun kyselin hänen taustoistaan ja hän kertoi syntyneensä kristittyyn perheeseen. Sellaisen taustan omaavia ei koko alueella ole kovin montaa. Onhan heidän kylälläänkin seurakunnan toiminta alkanut vasta kaksi vuotta sitten. Uskon, että Sospeterin rauhallinen isällinen persoona on juuri sitä, mitä Lulembelan nuori kasvava seurakunta tarvitsee. Näiden meidän vähän harvakseltaan kirjoitettujen kirjeiden välillä voitte lueskella Sinema Leo:n työstä ja reissuistamme kylien pieniin seurakuntiin sun muista asioista blogistani maanrako.blogspot.com.

Olemme lähiaikoina aloittelemassa vierailuja uudelle alueelle, Victoriajärven saarissa, joille hiippakunta haluaa siirtää Mwamitumaista vapautuvaa työpanostamme ja resurssejamme. Kirjoittelen niistä sitten tarkemmin seuraavissa kirjeissä. Tällä hetkellä olemme suunnittelemassa, miten viisaimmin käyttäisimme tiimimme (Christopher, Daudi ja Sebastian) työpanosta uusilla alueilla ja samalla edelleen Sinema Leo elokuva-autotyössä. Näyttää siltä, että tiimille on luvassa puuhakkaita vuosia tulevaisuudessakin.

Siunattua syksyä teille jokaiselle!

Pia ja Mikko

Sähköpostiosoitteemme ovat muodossa etunimi.sukunimi@felm.org